

Särskilt yttrande

Socialnämnden 2020-05-19

§64 Svar på remiss - Arbetsmarknadsstrategi för Haninge kommun

Vänsterpartiet ser väldigt positivt på framtagandet av en arbetsmarknadsstrategi. Vi är dock tveksamma till skälen att ha en separat näringslivsstrategi och en separat arbetsmarknadsstrategi. Vi skulle föredra en sammanhållen Arbetsmarknads- och näringslivsstrategi, där det finns en inre logik och en röd tråd.

Nu pratar bägge strategierna om delvis samma saker, men utifrån lite olika perspektiv och olika ansvarsområden.

För att minska risken för dubbelarbete och oklar ansvarsfördelning ser Vänsterpartiet gärna att dessa dokument arbetas ihop.

Vi tycker att den föreslagna strategin innehåller flera viktiga poänger; framför allt vikten av att fokus redan ligger på grundskolan och att vi har en mycket hög andel elever som går ut med behörighet till gymnasiet. Och att vi har en mycket hög andel elever som går ut med behörighet för vidare studier eller en fullständigt genomför yrkesutbildning.

Som vi alla vet är det en avsevärd skillnad på arbetslösheten mellan individer med endast grundskola visavi individer som gymnasiekompetens.

Det är också glädjande att den föreslagna strategin poängterar att "ett viktigt verktyg för ökad kompetensförsörjning är den kommunala vuxenutbildningen". Den kommunala vuxenutbildningen är något Vänsterpartiet ofta dragit en lans för och är många gånger den enda instans som ger människor en "andra chans" att studera vidare, bli behörig till högre studier eller få en ny yrkesutbildning. Att ha möjlighet till att läsa upp kurser på komvux i Haninge borde vara en prioritet.

Det är också glädjande att man lyfter fram att "starkt fokus ska ligga på att utveckla utbildningar som svarar upp mot arbetslivets behov av kompetens. Inte minst ska satsning på ökade

kunskaper i svenska prioriteras för de grupper där dessa saknas eller är ofullständiga”. Bristyrkes-SFI är typiskt sett en utbildningsform som svarar perfekt mot detta behov.

Vänsterpartiet vill även påminna om vad vi skrev i budgeten rörande Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden:

Satsning på utbildning

En viktig del i att få människor i arbete är utbildning. Det allra viktigaste är att satsa på att fler elever i skolan får gymnasiebehörighet. SCB säger att en tungt vägande faktor för att hamna i ekonomisk inaktivitet är om en person inte får gymnasiebehörighet när hon eller han går ut högstadiet. Det är större risk att hamna i arbetslöshet om ens föräldrar är arbetslösa. Det är också större risk att man inte går ut högstadiet med gymnasiebehörighet om ens föräldrar inte har gått gymnasiet.

Därför måste utbildningsförvaltningen jobba hårt för att en större andel elever får gymnasiebehörighet. Man måste se till elevernas och skolornas olika förutsättningar och göra riktade satsningar för att nå målen.

Haninge ska också införa bristyrkesutbildningar där avslutad utbildning garanterar jobb i Haninge kommun.

En arbetsmarknad utan diskriminering

Diskriminering drabbar den enskilde hårt men även samhället. Det är en fråga om maktstrukturer och normer som behöver förändras för att bryta diskriminerings skadliga verkan. Det finns idag sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Nämnden ska arbeta för att upptäcka diskriminering, bryta diskriminering och förebygga diskriminering.

Sommarjobb

Det är viktigt med det första steget in på arbetsmarknaden. Ett sommarjobb är ett bra sätt. Därför ska Haninge kommun erbjuda sommarjobb till fler årskullar än idag.

Kooperativa, personalägda och sociala företag

När vi i Vänsterpartiet pratar om demokrati så begränsar vi oss inte till att bara prata om politisk demokrati. Vi vill att demokratin ska genomsyra hela samhället. Du ska ha makt och inflytande

över ditt liv i alla delar, inte bara ditt deltagande i det politiska arbetet. Därför är det självklart för oss att öka demokratin även på arbetsplatsen.

Löntagarstyrda, personalägda och kooperativa företag är en viktig del för att realisera ekonomisk demokrati. Många sociala företag är just kooperativ, oftast organiserade som en ekonomisk förening där de anställda erbjuds att sitta i styrelsen för föreningen och är konkret med och bestämmer över företagets verksamhet och framtid.

Vidare så är kooperativa och sociala företag mer hållbara arbetsplatser än vinstdrivande eftersom man sätter verksamheten och personalen välmående framför en vinstjakt åt aktieägarna.

Vita jobb-modellen

Den offentliga upphandlingen omfattar idag mer än 600 miljarder kronor per år. Genom att ställa krav på miljöpåverkan, social hållbarhet och goda arbetsvillkor så kan den offentliga sektorn göra en stor skillnad. När fokus på en offentlig upphandling enbart fokuserar på lägsta pris och inte kvalitet och goda arbetsvillkor så kommer företag som inte tar socialt ansvar att premieras framför de företag som har bättre arbetsvillkor för sina anställda.

Enligt en Novus-undersökning, beställd av TCO, tycker 63 procent att det är mycket viktigt att stat och kommun ställer krav på att leverantörer erbjuder sina anställda lika bra villkor som andra i branschen. Ytterligare 27 procent tycker det är ganska viktigt. Opinionstödet för att ställa krav på bra arbetsvillkor är starkt.

En tidigare motion om att införa krav på kollektivavtal i upphandlingspolicyn i Haninge har lagts. Den röstades inte igenom med hänvisning till ett EU-direktiv och implementeringen av direktivet i Sverige. Däremot går det att ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor och ändå följa EU-rätten. Malmö stad arbetar med sociala hänsyn och arbetsvillkor i upphandlingar. De använder sig av Vita Jobb-modellen.

Vänsterpartiet vill att Haninge kommun implementerar Vita jobb-modellen.

Miljö- och klimatsmart näringsliv

Haninge ska ha ett miljö- och klimatsmart näringsliv. Det kan handla om att skapa goda förutsättningar för företag som har ett hållbarhetstänk och ett livscykelperspektiv för sina tjänster och produkter. Det kan också handla om att ställa krav på företag som etablerar sig i kommunens företagsområden som att uppnå vissa miljö- och klimatkrav eller att de gynnas av att sätta upp solceller på sina tak.

Samordnade varutransporter

Vi Södertörnskommuner har samordnad varudistribution i den kommunala verksamheten. Antalet leveranser till verksamheterna minskade med 50 procent redan efter två års drift och utsläppen av koldioxid och hälsoskadliga luftföroreningar minskade med 70 procent. Vi vill undersöka möjligheten att skapa något liknande för näringslivet.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Samuel Skånberg', written over a horizontal line.

Samuel Skånberg (V)